

Յ Ա Յ Գ Ա Ն Ո Ւ Ա Գ

Իրիկունն աղու կ'իջնէ երկընքէն
Ծըփուն ծիրանի.
Ասողերն անձկարօտ լուռ մուռ կը դիտեն
Կիճ գեղանի:

Կը մեռնի արփին, ու օրն է անշունչ
Ծընող խաւարի.
Լրութիւն, խորհուրդ զուգուած են ի փունջ
Խօլ անըրջանքի:

Կ'անցնին կարկաչուն լոյսերով ծաղիկ
Մակոյկներ երագ,
Բղջի, հեշտանքի մոլար, ուռուցիկ
Քամելով բաժակ:

Բայց դու, նորածին մահիկին ներքեւ
Կանգ կ'առնես մենիկ,
Ասուածը լընակին, իմ սաւառնաթեւ
Զըկնորս երջանիկ.

Ու ոսկեձեղուն ապարանքներէն
Աւելի շըքեղ՝
Գիրկն ալիքներուն կ'ընես ապաւէն
Հեշտին ու անմեղ:

Պաղպաջուն մահճիդ կը նային անձկուտ
Լուսինն ու ասողեր.
Զեփիւռներն անոյշ երագ ու կարօտ.
Հոգիդ են գրկեր.

Գրկեր են նաւակդ – անդորրանքի ծոց –
Ու զայն կ'որորեն
Հանդէպ աստղերուն որ կ'այրին անբոց,
Առկախ երկընքէն:

Ու հազար խոցով կ'այրեն վիրաւոր
Իմ սիրտը ծաղիկ

Յանդիման երազ տեսիլքիդ աղուոր,
Զկնորս երջանիկ:
Այդ լուռ կամարին աստղերէն կաթող
Շիթերն հեշտաբոյր
Կը դառնան հոգույս զիշերով անշող
Ալիք ու փրփուր:

Ու ես ծովափին կը խորհիմ երկար
Իմ վըշտի մասին
Որուն քով ի զուր կը փայլի պայծառ
Դիւթանքը լըճին:

Բիւր կարաւանով խըռովքի ծոցէն
Կ'անցնին խօլքար
Իմ ցեղին հազար զաւակներն ամէն
Անդուլ, անդադար.

Ու չունին նաւակ լըճի մ' մէջ հեշտին
Ուր առնեն դադար,
Հեշտորոր նինջով երազէն մեր հին
Փառքերն ոսկեշար.

Ու վաղորդայնին դիմեն հեռաւոր
Ծոցն հայրենիքի
Ուր մեր արշալոյսն կայծերով բոսոր
Արդէն կը բոլնիկի: —

Օրօ՞ր քեզ նաւակ անհոգ ձկնորսին,
Օրօ՞ր ու անդորր.
Մինչ իմ հէք հոգիս մինչեւ լոյսն այգին
Կը թափէ արտօսր,
Այս օտար ափին, այս աստղերուն տակ
Ու կ'այրին սիրով
Այս աղուոր լըճին՝ երագ ու դիւթանք
Ցաւերժ անխըռով:

Լ Ա Յ Գ Ա Ն Ո Ւ Ա Գ

Մասիսներն անմահ կոյս գագաթներով
Երբ ինձ կը ժըպտին
Եւ ամպ ու երկինք կը դիտեն անխոռվ
Աէգ և ահագին,

Հոգիս վերամբարձ կը տեսնէ հեռուն
Ինչպէս յաւերժեայ
Երկնից բովքերէն հանուած անանուն
Բիւրեղներ հսկայ,

Որ կը ծառանան ընդդէմ դարերուն
Եւ անջըրպետին,
Ու իրենց ներքեւ ազգեր անկայուն
Պարտուած կը մեռնին:

Զանոնք լոյս աշխարհ բերելու համար
Զեռք ձեռքի տըւին
Մարդը և Ասուած խորհրդով մ'անձառ
Ցաւէտ անքընին:

Երկնից ու երկրի հըպումին լուսեղ
Ուժեր դիւթական
Խաւալի ծոցէն շոպեցին կարչնեղ
Ազգ մ'աւեր, կործան,

Որ տօն հոչակեց այդ օրն անուանի,
Ողջունեց նոր դար,
Նոր արարչութիւն՝ վերելքով վառքի
Որ չունի դադար:

Այնքան կիզիչ չէ հուրը բոցավառ
Խոր տարտարոսին,
Ոչ Արամազդեան շանթերն անըսպառ
Թափով ահագին,

Որքան գիւցակերտ երեսունեւվեց
Աննիւթ կոթողներ
Որոնց քով վահագն յաղթական ու մեծ
Փոշի է ու ստուեր.

Որոնց քով շիջաւ հուրը դիւական
Ատրուշաններուն,
Ու ծով մ'արիւնի գարձաւ Հայաստան՝
Ցաւերժ աննըկուն.

Երեսունեւվեց հըմայքներ թաքուն
Որ կը շաղկապէն
Անծանօթ սրտեր ցըրիւ, երերուն
Քառեակ հողմերէն:

Ես կ'երկրգապեմ հայու հաւատքով
Հանճարին հըսկայ
Որ երեք տասնեակ ու վեց տառերով
Կնքեց ցեղս անմահ:

Ու հոգիս բուրգառ, Մհորո՞պ աննըման,
— երկինքը վըկայ —
Երսունվեց տառով Քեզի յանդիման
Թող յաւէտ ծընայ:

Հ. Եղիս Փէջուկեան